

Vieritestin laadunvarmistusohje vieritestaussyksiköille:

U-KemSeul

1 Yleistä

Ohje koskee sekä virtsatestiliuskojen visuaalista luentaa, että laitteella luettavia testiliuskoja.

Testiä käyttävät ainoastaan näytteenottoon ja mittauksiin perehdytetyt henkilöt. Perehdytys kirjataan perehdytyskorttiin, jota säilytetään vieritestaussyksiköissä.

Jokaisessa vieritestaussyksikössä valitaan vastuuhoitaja ja varavastuuhoitaja, joka vastaa vieritestien ja vieritestilaitteiden laadunvalvonnasta, laitteiden toimintakunnon seuraamisesta ja uusien hoitajien perehdytyksestä. Vierianalytiikan vastuuhoitajamuutokset tulee ilmoittaa sähköpostiin vierianalytiikka@varha.fi

Mittau tulokset kirjataan potilastietojärjestelmään siten, että merkinnästä käy ilmi, että kyseessä on vieritestimittaus. Esimerkiksi: *virtsan gluk +, virtsan prot ++ (VT)*.

2 Laitteet, kontrollit ja tilausnumerot

Laite	Kontrolli	Valmistajan tuotenumero, ref	Logistiikkakeskuksen tilausnumero
Siemens Clinitek Status+ Multistix®	Virtsan liuskakontrolli, Liquid QC Dipstrip Urinalysis Control (CLINIQA; paketissa tasot 1 ja 2)	97201	974256

3 Laadunvarmistus

3.1 Sisäinen laadunohjaus

Ammattikäytössä olevien vieritestien tulostasoa tulee seurata säännöllisesti kontrolliliuksilla. Mittaamalla kontrollinäytteitä ohjeistuksen mukaisesti varmistetaan, että testivälineet ja -laite ovat kunnossa ja mittauksen suorittajan mittaustekninen osaaminen on riittävällä tasolla.

Kontrolliliuosta määritetään säännöllisesti:

- kerran viikossa, jos testiliuskoja/laitetta käytetään päivittäin
- harvemmin käytössä olevilla testiliuskoilla/laitteella kerran kuukaudessa tai aina ennen potilasnäytteen mittaamista

sekä aina seuraavissa tilanteissa:

- epäiltäessä saadun potilastuloksen luotettavuutta
- epäiltäessä että testivälineitä on käsitelty/säilytetty väärin
- testiliuskapaketin vaihtuessa
- koulutettaessa uutta henkilöä mittauksiin

3.1.1 Sisäisen laadunohjauksen kontrollien käsittely ja säilytys

Liquid QC Dipstrip-kontrolliliuokset säilytetään sekä avaamattomina että avattuina jääkaapissa (+2 – +8 °C). Avaamattomat kontrollit säilyvät pakkauksessa ilmoitettuun viimeiseen käyttöpäivään asti. Avattuna kontrolli on käyttökelpoinen 90 vrk tai 20 kastokertaa säilytettynä +2 – +8 °C:ssa. Kontrolliputkeen merkitään aina avauspäivämäärä.

3.1.2 Sisäisen laadunohjauksen kontrollien mittaaminen

Kontrollin tulee olla huoneenlämpöistä ennen käyttöä (kontrollien seisotus huoneenlämmössä 15 – 30 min). Ennen mittausta kontrolliputkea käännellään varovaisesti ylösalaisin (5 kertaa). Kontrollin mittaaminen virtsaliuskalla ja tuloksen tulkinta tehdään vastaavalla tavalla kuin potilasvirtsanäytteistä.

3.1.3 Sisäisen laadunohjaustuloksen arvioiminen

Vieritestaussyksikkö arvioi ja seuraa itse sisäisen laadunohjauksen tuloksia. Saatujen tulosten tulee pysyä kontrollien valmistajan kontrolliliuoksille ilmoittamissa tavoitearvoissa. Jos kontrollitulokset poikkeaa laitevalmistajan ilmoittamasta tavoitevälistä, uusitaan mittaus. Jos uusintamittaus on myös poikkeava, tulee toimia Tyks Laboratorioiden "Vieritestiysyksikön toiminta vieritestin laadunvarmistuksen ongelmatilanteissa" -ohjeen mukaisesti tai ottaa yhteyttä Tyks Laboratorioiden vieritesti-yhteyshenkilöön. kts. yhteystieto kohdasta 4.

Valmistaja ilmoittaa tavoitearvot jokaiselle kontrolliliuoksen valmistuserälle, jotka löytyvät sivulta:

<https://www.cliniqa.com/support/documents.aspx>

Oikea dokumentti löydetään syöttämällä tekstikenttään kontrollin eränumero (lot) ja painamalla "Search". Dokumentti ladataan painamalla kyseisen tuote-erän kohdalta oikeasta reunasta "Download". Tavoitearvot löytyvät ladatun dokumentin loppupäästä. Käytettäessä Multistix 8SG –liuskaa, verrataan tuloksia Siemens Multistix® 10SG Urinalysis Reagent Strips –rajoihin.

3.1.4 Sisäisen laadunohjaustuloksen kirjaaminen

Kontrolliliuoksen mittaustulokset kirjataan "Virtsatestiliuskojen kontrollituloslomakkeelle". Yhdelle lomakkeelle mahtuu yhden kontrolliputken mittaukset (20 kastokertaa). Lomakkeita säilytetään laitteen sijoituspaikassa niin kauan, kun mittari on käytössä. Jokaisesta kontrolliliuosputkesta saadut tulokset kirjataan omille kontrollituloslomakkeilleen. Lomake ladattavissa Tyksin vieritesti-ohjeita –sivulta.

3.2 Ulkoinen laadunarviointi

Ulkoisella laadunarvioinnilla verrataan oman laitteen antamaa tulostasoa muihin samaa laitetta / menetelmää käyttävien toimijoiden tulostasiin. Ulkoinen laadunarviointi täydentää sisäistä laadunohjausta, mutta ei korvaa sitä.

Vieritestaussyksikkö tai laboratorio (sovittavissa erikseen) tilaa Labquality Oy:stä vieritutkimuskierroksen 3100, Virtsan liuskakokeet A ja 3101, Virtsan liuskakokeet A, liuotusvesi 15 ml kahdesti vuodessa. Lisätietoa kierroksista saa Tyks Laboratoriolta (vierianalytiikka@varha.fi). Vieritestaussyksikkö maksaa kierrosten kustannukset.

Labquality lähettää tilatut kierrosnäytteet vieritestaussyksikköön tai laboratorioon (sovittavissa erikseen). Vieritestaussyksikkö mittaa näytteet Labqualityn ohjeiden mukaan. Tulokset kirjataan Labqualityn LabScala-ohjelmaan vieritestaussyksikön toimesta. Labquality raportoi kierroksen tulokset vieritestiysyksikölle. Laboratorio ohjeistaa korjaavat toimenpiteet, jos kierroksella on hyväksymisrajojen ulkopuolisia tuloksia. Vieritestaussyksikkö vastaa korjaavien toimenpiteiden toteutuksesta.

4 Vierianalytiikan tuki Varsinais-Suomen Hyvinvointialueella

Vierianalytiikan ohjeet: <https://www.tyks.fi/ammattilaiselle/vieritestiohjeita>

Näytteenotto-ohjeistus: <https://hoito-ohjeet.fi>

Yhteydenotot: vierianalytiikka@varha.fi
